
Til: KommuneListe (Distributionsliste)
Cc: kl@kl.dk (kl@kl.dk), Valgsekretariatet Københavns Kommune (valg@kff.kk.dk), valgpost@kalundborg.dk (valgpost@kalundborg.dk), Valgpost Holbæk Kommune (valg@holb.dk), Valgpost Herlev Kommune (valg@herlev.dk), Valgpost - Lyngby Kommune (valg@ltk.dk), Valg@frederiksberg.dk (valg@frederiksberg.dk), valg@silkeborg.dk (valg@silkeborg.dk), valg@haderslev.dk (valg@haderslev.dk), valg@slagelse.dk (valg@slagelse.dk), valg@horsens.dk (valg@horsens.dk)
Fra: Valgheden (valg@oim.dk)
Titel: HASTER: Brev til kommuner og valgbestyrelser om gennemgang og bedømmelse af brevstemmer
Sendt: 21-05-2019 16:29
Bilag: Brev til kommuner og valgbestyrelser om gennemgang og bedømmelse af brevstemmer.docx;

Til kommunens valgansvarlige

Se venligst vedhæftede brev til kommuner og valgbestyrelser om gennemgang og bedømmelse af brevstemmer til Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019 og folketingsvalget den 5. juni 2019.

Med venlig hilsen

Christine Boeskov

Valgkonsulent
Kommunaljura og Valg
Direkte telefon: 25 16 12 06
Mail: cjb@oim.dk
Mail: valg@oim.dk

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon: 72 28 24 00
valg.oim.dk

Følg os på [@valgDK](https://twitter.com/valgDK)

Sådan behandler vi personoplysninger

Til alle kommunalbestyrelser og valgbestyrelser

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
oim@oim.dk

Sagsnr.
2014 - 154

Doknr.
85624

Dato
21-05-2019

Meddelelse om gennemgang og bedømmelse af brevstemmer og om håndtering på valgdagen af valgkort, der ikke vedrører det aktuelle valg

Søndag den 26. maj 2019 skal der afholdes valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. Endvidere skal der afholdes valg til Folketinget onsdag den 5. juni 2019. Som følge heraf har perioden for brevstemmeafgivning til de to valg tidsmæssigt overlappet hinanden. Dette kan give anledning til en række spørgsmål i relation til gennemgangen og bedømmelsen af brevstemmer.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil nedenfor gennemgå nogle problemstillinger, som må forventes at kunne opstå i relation til gennemgangen og bedømmelsen af brevstemmer, hvis der i konkrete tilfælde er sket en sammenblanding af brevstemmematerialet for de to valg. Se afsnit 1 og 2.

Ministeriet vil desuden som følge af, at partierne Nye Borgerlige, Kristendemokraterne, Klaus Riskær Pedersen og Stram Kurs er blevet opstillingsberettigede og stiller op til folketingsvalget den 5. juni 2019, redegøre for nogle forhold af relevans for bedømmelsen af brevstemmer afgivet til folketingsvalget den 5. juni 2019 for disse partier. Se afsnit 3.

Endelig vil ministeriet kort angive, hvordan kommunerne skal forholde sig i den situation, hvor vælgeren møder op på valgdagen med et valgkort, der ikke vedrører det aktuelle valg – dvs. hvor vælgeren til Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019 medbringer valgkortet til folketingsvalget den 5. juni 2019 eller omvendt. Se afsnit 4.

1. Gennemgang af brevstemmer inden afstemningens begyndelse

Valgstyrerne skal gennemgå de modtagne brevstemmer på valgdagen inden afstemningens begyndelse. Gennemgangen skal om nødvendigt ske en eller to dage før valgdagen.¹

Ved gennemgangen af brevstemmerne åbnes yderkuverterne, og det undersøges, om brevstemmen kan komme i betragtning.

¹ Se folketingsvalglovens § 65, stk. 1, hvortil Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, henviser for så vidt angår Europa-Parlamentsvalg.

En brevstemme kan blandt andet ikke komme i betragtning, hvis der ikke er anvendt det brevstemmemateriale, som økonomi- og indenrigsministeren har tilvejebragt.² Dette indebærer også, at en brevstemme ikke kan komme i betragtning, hvis der er anvendt brevstemmemateriale til et andet valg end det pågældende valg.³

1.1. Brevstemmer afgivet på store sæt (Økonomi- og Indenrigsministeriets brevstemmemateriale)

Det betyder i forhold til gennemgangen af **brevstemmerne til Europa-Parlamentsvalget**, at brevstemmen **ikke kan komme i betragtning**, hvis det ved åbningen af yderkuverten til Europa-Parlamentsvalg konstateres, at der er ilagt en blå konvolut påtrykt ordene ”stemmeseddel til folketingsvalg”.

Tilsvarende ved gennemgangen af **brevstemmerne til folketingsvalget** kan brevstemmen **ikke komme i betragtning**, hvis det ved åbningen af yderkuverten til folketingsvalg konstateres, at der er ilagt en blå konvolut påtrykt ordene ”stemmeseddel til Europa-Parlamentsvalg”.

Det kan således ikke forudsættes, at vælgeren ved brevstemmeafgivningen blot har byttet om på de to konvolutter med tilhørende brevstemmesedler.

Hvis man møder et sådant tilfælde i forbindelse med brevstemmegennemgangen til Europa-Parlamentsvalget, må man derfor **ikke** på dette tidspunkt undersøge, om den samme vælger har afgivet en brevstemme til folketingsvalget – og i givet fald åbne yderkuverten og ombytte brevstemmekonvolutterne, hvis der også måtte foreligge uoverensstemmelse mellem yderkuvert og den blå konvolut her. Dette følger endvidere af, at yderkuverterne til folketingsvalget først må åbnes i forbindelse med valgstyernes gennemgang af brevstemmerne til folketingsvalget, som skal finde sted på valgdagen – eller om nødvendigt en eller to dage før valgdagen.⁴

Ovenstående gælder, uanset om følgebrevet måtte relatere sig til det valg, der er angivet på yderkuverten, eller det valg, der er angivet på den ilagte blå konvolut.

Er det **alene følgebrevet, der relaterer sig til et andet valg**, mens yderkuverten og den ilagte konvolut med brevstemmesedlen relaterer sig til samme valg, **kan brevstemmen derimod komme i betragtning**, medmindre brevstemmen af andre grunde ikke kan komme i betragtning.

Hvis en brevstemme skal kunne komme i betragtning, må den lille blå konvolut med brevstemmesedlen således ikke afvige fra yderkuverten til det pågældende valg, som brevstemmegennemgangen vedrører.

Brevstemmer, der ikke kan komme i betragtning som følge af, at den ilagte blå konvolut vedrører et andet valg end yderkuverten til det pågældende valg, registreres i afstemningsbogen under årsagen ”Stemmematerialet var ikke det af ministeren tilvejebragte”.

² Se folketingsvalglovens § 65, stk. 2, nr. 4, hvortil Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, henviser for så vidt angår Europa-Parlamentsvalg.

³ Se afsnit 8.7.3. i vejledning nr. 9041 af 31. januar 2018 om afholdelse af folketingsvalg og afsnit 8.7.3. i vejledning nr. 9341 af 11. april 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 26. maj 2019.

⁴ Se folketingsvalglovens § 65, stk. 1, 1. og 2. pkt.

1.2. Brevstemmer afgivet på små sæt (hvide eller brune standardyderkuberter med røde fra KMD eller Strålfors)

Hvis der i stedet er anvendt **hvide eller brune standardyderkuberter med røde fra KMD eller Strålfors**, hvor det ikke af selve yderkuberter fremgår, evt. ved påskrift, hvilket valg den pågældende brevstemme vedrører, anvendes oplysningen fra følgebrevet i kuberterens røde, når det skal afgøres, hvilket valg brevstemmen vedrører.

Det gælder derfor også i disse situationer, at en brevstemme **ikke kan komme i betragtning til Europa-Parlamentsvalget**, hvis det ved åbningen af yderkuberter konstateres, at der er ilagt en blå konvolut påtrykt ordene ”stemmeseddel til folketingsvalg” foruden et følgebrev til Europa-Parlamentsvalg.

Tilsvarende gælder det, at en brevstemme **ikke kan komme i betragtning til folketingsvalget**, hvis det ved åbningen af yderkuberter konstateres, at der er ilagt en blå konvolut påtrykt ordene ”stemmeseddel til Europa-Parlamentsvalg” foruden et følgebrev til folketingsvalg.

I de tilfælde, hvor der er anvendt en standardyderkuberter, hvor det ikke på anden måde fremgår af selve yderkuberter, f.eks. ved påskrift, hvilket valg brevstemmen vedrører, og hvor den ilagte blå konvolut ikke relaterer sig til det aktuelle valg, **kan der således ikke ses bort fra uoverensstemmelsen** mellem følgebrevet og den ilagte blå konvolut, selv om denne evt. skyldes en administrativ fejl.⁵

Dette skyldes, at det ikke i forbindelse med gennemgangen af brevstemmer kan undersøges, om stemmesedlen i den blå konvolut passer til konvolutten eller til følgebrevet.

Ved en uoverensstemmelse mellem følgebrevet og den blå konvolut ved Europa-Parlamentsvalget må man derfor **ikke** på dette tidspunkt undersøge, om den samme vælger har afgivet en brevstemme til folketingsvalget – og i givet fald åbne yderkuberter og ombytte brevstemmekonvolutterne, hvis der også måtte foreligge uoverensstemmelse mellem følgebrevet og den blå konvolut her. Dette følger endvidere af, at yderkuberterne til folketingsvalget først må åbnes i forbindelse med valgstyrrernes gennemgang af brevstemmerne til folketingsvalget, som skal finde sted på valgdagen – eller om nødvendigt en eller to dage før valgdagen.⁶

Hvis det på standardyderkuberter er anført ved påskrift eller lignende, hvilket valg brevstemmen vedrører, gælder det ovennævnte under pkt. 1.1.

Brevstemmer, der ikke kan komme i betragtning som følge af, at den ilagte blå konvolut vedrører et andet valg end følgebrevet til det pågældende valg, registreres i afstemningsbogen under årsagen ”Stemmestoffet var ikke det af ministeren tilvejebragte”.

⁵ Ved afholdelse af ét valg uden overlappende brevstemmeperioder til et andet valg ville man normalt kunne bortse fra uoverensstemmelsen mellem følgebrevet og den ilagte blå konvolut. Se afsnit 8.7.3. i vejledning nr. 9041 af 31. januar 2018 om afholdelse af folketingsvalg og afsnit 8.7.3. i vejledning nr. 9341 af 11. april 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 26. maj 2019.

⁶ Se folketingsvalglovens § 65, stk. 1, 1. og 2. pkt.

1.3. Yderkuverter, der indeholder flere end ét følgebrev og/eller én konvolut

Det følger af folketingsvalgloven, hvortil Europa-Parlamentsvalgloven henviser for så vidt angår Europa-Parlamentsvalg, at en brevstemme ikke kan komme i betragtning, hvis yderkuverten indeholder flere end ét følgebrev og én konvolut.⁷

Hvis det ved åbningen af en yderkuvert konstateres, at den indeholder følgebrev og/eller konvolutter til **både Europa-Parlamentsvalget og folketingsvalget, kan brevstemmen derfor ikke komme i betragtning**, og den registreres i afstemningsbogen for det aktuelle valg under årsagen ” Yderkuverten indeholdt flere end ét følgebrev og én konvolut”.

1.4. Forbud mod åbning af den blå konvolut ved gennemgangen af brevstemmer inden valget

Bemærk, at ved håndtering af en brevstemme, inden afstemningen er afsluttet, **må den lille konvolut med stemmesedlen under ingen omstændigheder åbnes**.⁸ Det må derfor under ingen omstændigheder undersøges, om der i en blå konvolut til ét valg ligger en brevstemmeseddel afgivet til et andet valg.

2. Håndtering og åbning af brevstemmer efter afstemningen er afsluttet

Når afstemningen er afsluttet, tages konvolutterne med de brevstemmer, der kan komme i betragtning, ud af yderkuverterne og lægges i en stemmekasse.

Konvolutterne åbnes først i forbindelse med stemmeoptællingen.

2.1. Konvolutter med brevstemmesedler til begge valg

Det følger af folketingsvalgloven og Europa-Parlamentsvalgloven, at en brevstemmeseddel er ugyldig, hvis den konvolut, hvori den er indlagt, indeholder andet eller mere end én stemmeseddel.⁹

Hvis det ved åbningen af en konvolut konstateres, at den indeholder en brevstemmeseddel til **både Europa-Parlamentsvalget og folketingsvalget, er brevstemmesedlen derfor ugyldig**.

2.2. Konvolutter med brevstemmesedler til et andet valg

Det følger af folketingsvalgloven og Europa-Parlamentsvalgloven, at en brevstemmeseddel er ugyldig, hvis det må antages, at den ikke er tilvejebragt af økonomi- og indenrigsministeren.¹⁰

Dette indebærer også, at brevstemmer, der er afgivet på brevstemmesedler beregnet til et andet valg end det pågældende valg, er ugyldige.

Hvis det ved åbningen af en brevstemmekonvolut til Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019 viser sig, at der er anvendt en brevstemmeseddel beregnet til folketingsvalg, vil denne brevstemmeseddel derfor være ugyldig. Brevstemmesedlen kan heller ikke gemmes og henføres til folketingsvalget den 5. juni 2019.

⁷ Se folketingsvalglovens § 65, stk. 2, nr. 3, hvortil Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, henviser for så vidt angår Europa-Parlamentsvalg.

⁸ Se folketingsvalglovens § 66, stk. 1, 2. og 4. pkt., hvortil Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, henviser for så vidt angår Europa-Parlamentsvalg.

⁹ Se folketingsvalglovens § 69, stk. 2, nr. 4, og Europa-Parlamentsvalglovens § 29, stk. 2, nr. 3.

¹⁰ Se folketingsvalglovens § 69, stk. 2, nr. 5, og Europa-Parlamentsvalglovens § 29, stk. 2, nr. 4.

Tilsvarende gælder, hvis det ved åbningen af en brevstemmekonvolut til folketingsvalget den 5. juni 2019 viser sig, at der er anvendt en brevstemmeseddel beregnet til Europa-Parlamentsvalg.

3. Brevstemmer til folketingsvalget afgivet for Nye Borgerlige, Kristendemokraterne, Klaus Riskær Pedersen og Stram Kurs

Som følge af, at partierne Nye Borgerlige, Kristendemokraterne, Klaus Riskær Pedersen og Stram Kurs er blevet opstillingsberettigede og stiller op til folketingsvalget den 5. juni 2019, skal Økonomi- og Indenrigsministeriet i relation til bedømmelse af brevstemmesedler meddele følgende:

3.1. Sikre uofficielle bogstavbetegnelser

Er en brevstemme påført en sikker uofficiel bogstavbetegnelse på flere bogstaver, vil brevstemmen være gyldig, medmindre brevstemmen er ugyldig på andet grundlag.¹¹

1. KD anses for en sikker uofficiel bogstavbetegnelse for Kristendemokraterne.
2. NB skal anses for en sikker uofficiel bogstavbetegnelse for Nye Borgerlige.
3. KRP skal anses for en sikker uofficiel bogstavbetegnelse for partiet Klaus Riskær Pedersen.
4. SK skal anses for en sikker uofficiel bogstavbetegnelse for Stram Kurs.

3.2. Særligt om bedømmelse af brevstemmer for Klaus Riskær Pedersen

Som noget nyt er der ved folketingsvalget den 5. juni 2019 et opstillingsberettiget parti, Klaus Riskær Pedersen, som bærer samme navn som partistifteren Klaus Riskær Pedersen, der på nuværende tidspunkt også forventes at opstille som kandidat for partiet i en af landets storkredse.

Dette kan i forhold til bedømmelse af brevstemmer for Klaus Riskær Pedersen give anledning til tvivl om, hvorvidt en afgivet brevstemme skal bedømmes som en stemme for *kandidaten* Klaus Riskær Pedersen (en personlig stemme) eller *partiet* Klaus Riskær Pedersen (en partistemme). Valgbestyrelsen skal ved bedømmelsen heraf tage udgangspunkt i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om bedømmelse af stemmesedler afgivet til folketingsvalg¹² og i afsnittet om bedømmelse af stemmesedler i kap. 9 i ministeriets vejledning om afholdelse af folketingsvalg.¹³

Til brug for valgbestyrelsens bedømmelse skal Økonomi- og Indenrigsministeriet endvidere meddele følgende:

1. En brevstemmeseddel, der alene er påført "Klaus Riskær Pedersen" eller lignende i en opstillingskreds, hvor *kandidaten* Klaus Riskær Pedersen ikke opstiller, er en gyldig stemme for *partiet* Klaus Riskær Pedersen, medmindre brevstemmen af andre grunde er ugyldig. Dette gælder, uanset om "Klaus Riskær Pedersen" eller lignende er angivet i feltet til kandidatnavn eller helt uden for de rubrikker, der er bestemt til udfyldning.

¹¹ Se afsnit 9.3.2.1. i vejledning nr. 9041 af 31. januar 2018 om afholdelse af folketingsvalg og afsnit 9.4.2.1. i vejledning nr. 9341 af 11. april 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 26. maj 2019.

¹² Bekendtgørelse nr. 996 af 12. august 2013 om bedømmelse af stemmesedler afgivet til folketingsvalg.

¹³ Vejledning nr. 9041 af 31. januar 2018 om afholdelse af folketingsvalg.

2. En brevstemmeseddel, der alene er påført "Klaus Riskær Pedersen" eller lignende i en opstillingskreds, hvor *kandidaten* Klaus Riskær Pedersen opstiller, er en personlig stemme for *kandidaten* Klaus Riskær Pedersen, medmindre "Klaus Riskær Pedersen" eller lignende alene er angivet i feltet til partinavn. Er dette tilfældet, er der tale om en stemme for *partiet* Klaus Riskær Pedersen.

Det skal understreges, at de nævnte retningslinjer alene gælder brevstemmer for Klaus Riskær Pedersen og ikke for brevstemmer for andre partier. Hvis en brevstemme ikke indeholder nogen partiangivelse og alene angiver navnet for en person, der ikke opstiller i storkredsen, vil brevstemmen som udgangspunkt være ugyldig.¹⁴

Ad. 1. Det følger af § 25 i bekendtgørelse nr. 996 af 12. august 2013 om bedømmelse af stemmesedler afgivet til folketingsvalg, at en brevstemmeseddel er ugyldig, hvis det af andre grunde end dem, der er nævnt i bekendtgørelsens §§ 19-24, ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilket af partierne eller hvilken af kandidaterne uden for partierne vælgeren har villet give sin stemme. Det følger videre, at udfyldning af en brevstemmeseddel på forsiden uden for de rubrikker, der er bestemt til udfyldning, ikke i sig selv er til hinder for, at der kan foreligge den fornødne sikkerhed.

Bestemmelsen i § 25 indebærer, at en brevstemmeseddel, der alene er påført et partinavn, og hvor partinavnet er anført på forsiden uden for de rubrikker, der er bestemt til udfyldning, vil være en gyldig stemme for partiet, da brevstemmesedlen med tilstrækkelig sikkerhed angiver, hvilket parti vælgeren har villet give sin stemme.

Det må tilsvarende lægges til grund, at en brevstemmeseddel, der alene er påført et partinavn, og hvor partinavnet er anført i feltet til kandidatnavn, vil være en gyldig stemme for partiet, da brevstemmesedlen også i dette tilfælde med tilstrækkelig sikkerhed angiver, hvilket parti vælgeren har villet give sin stemme.

I en opstillingskreds, hvor *kandidaten* Klaus Riskær Pedersen ikke opstiller, kan det således lægges til grund, at "Klaus Riskær Pedersen" henviser til *partiet* Klaus Riskær Pedersen. Er "Klaus Riskær Pedersen" påført en brevstemmeseddel på forsiden, vil der derfor være tale om en gyldig stemme for *partiet* Klaus Riskær Pedersen. Dette gælder, uanset om "Klaus Riskær Pedersen" er påført brevstemmesedlen på forsiden inden for eller uden for de rubrikker, der er bestemt til udfyldning.

Ad. 2. I en opstillingskreds, hvor *kandidaten* Klaus Riskær Pedersen opstiller, lægges det til grund, at "Klaus Riskær Pedersen" henviser til *kandidaten* Klaus Riskær Pedersen. Er "Klaus Riskær Pedersen" påført en brevstemmeseddel på forsiden, vil der derfor være tale om en gyldig stemme for *kandidaten* Klaus Riskær Pedersen. Dette gælder, uanset om "Klaus Riskær Pedersen" er påført brevstemmesedlen på forsiden inden for eller uden for de rubrikker, der er bestemt til udfyldning.

Dette gælder dog ikke, hvis "Klaus Riskær Pedersen" alene er anført i feltet til partinavn. I så fald anses stemmen som nævnt som en stemme for *partiet* "Klaus Riskær Pedersen".

¹⁴ Se § 19, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 996 af 12. august 2013 om bedømmelse af stemmesedler afgivet til folketingsvalg og afsnit 9.3.2. i vejledning nr. 9041 af 31. januar 2018 om afholdelse af folketingsvalg.

4. Håndtering af valgkort, der ikke vedrører det aktuelle valg

Grundet afholdelsen af to forskellige valg med 10 dages mellemrum vil nogle vælgere, når der afholdes Europa-Parlamentsvalg den 26. maj 2019, også have modtaget deres valgkort til folketingsvalget den 5. juni 2019.

Hvis en vælger til Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019 møder op på valgstedet med sit valgkort til folketingsvalget den 5. juni 2019, skal valgkortet ikke modtages, men vælgeren skal have udskrevet et erstatningsvalgkort til Europa-Parlamentsvalget på samme måde, som hvis vælgeren havde glemt eller ikke modtaget sit valgkort. Valgkortet til folketingsvalget kan dog tjene som legitimation af vælgeren.

Tilsvarende gælder, hvis en vælger til folketingsvalget den 5. juni 2019 møder op på valgstedet med sit valgkort til Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019.

5. Yderligere spørgsmål

Ved spørgsmål til ovenstående kan Økonomi- og Indenrigsministeriets Valgenhed kontaktes på valg@oim.dk eller telefon 72 28 24 00.

Med venlig hilsen

Christine Boeskov
Valgkonsulent